

بزرگ دنیا و کتابخانه‌های شخصی کسانی که به کتب هنری علاقه نشان می‌دهند ارسال شده و مورد استقبال علاقه‌مندان قرار گرفته است.

مکتب فرشچیان

*استاد، اشاره‌ای هم به سبک خود بفرمایید.
- البته من نباید در مورد آن صحبت کنم و به عهده منتقدان است که اظهار نظر کنند.

* حالا شکسته نفسی نفرمایید و اشاره‌ای بفرمایید.
- اگر ادعا نباشد سبکی که من به لطف و عنایت الهی ارائه دادم خوشبختانه پیروان زیادی دارد و سبک و مکتب شناخته شده‌ای است.

شفای دست مجروح و ناتوان

*جناب فرشچیان با هم به آستان مقدس رضوی برویم، جایی که می‌دانم شما به آنجا علاقه زیادی دارید و سالی سه چهار بار به آنجا مشرف می‌شوید.
- بله، بسیار موافقم.

* بفرمایید برای طراحی ضریح امام رضا(ع) چقدر دستمزد گرفتید؟

- هیچی. حتی یک ریال، دوستان در آستان قدس خیلی لطف دارند و می‌خواستند کرایه هتل و بلیت هواپیما را حساب کنند که خودم مانع شدم.

* پس به موضوع شفای دست‌تان هم اشاره بکنید.

- دستم لای در قطار گیر کرد و عضلات آن پاره شد. بسیار دردناک بود. مدارا می‌کردم تا اینکه چند جراح و پزشک متخصص و مبرز آمریکا گفتند اگر دستت را عمل نکنی عضلات آن ضعیف‌تر می‌شود و... بعد رفتم پیش دکتر ایرانی و قرار جراحی را برای چند روز بعد گذاشتم.

* عمل کردید؟

- نه، در همان روز، طراحی ضریح امام رضا(ع) به من پیشنهاد شد. موقع کشیدن خطوط هیچ دردی حس نمی‌کردم.

احساس می‌کردم که دستم را شفا داده‌اند. دستی که حتی یک لیوان آب را نمی‌توانست از میز بردارد به راحتی دوایر و خطوط اسلیمی موزی و خطاطی و نقوش قاب‌ها را به استواری و استحکام قابل قبولی طراحی می‌کرد.

واقعا؟

- بله. هم اکنون دست راستم از دوره جوانی قدرتمندتر است. دستی که دیگر دردناک نیست و نمی‌لرزد.

تابلوی شکر

*بعد چه کردید؟

- به شکرانه آن. تابلوی یا رب را ساختم که به تمنا به سوی خدا دراز شده است.

البته در تابلو حالت بریدگی...

- بله، اگر خوب دقت شود در قسمت کتف و شانه دست در تابلو حالت بریدگی دیده می‌شود.

صورت معصومین

*پس لطف بفرمایید و از تابلو ضامن آهو به ویژه طرح صورت امام رضا(ع) هم بگویید که در نوع خود منحصر به فرد است.

*قدیم وقتی نقاشان می‌خواستند صورت معصومین را تصویر کنند، یا پرده‌ای بر روی صورت ایشان می‌کشیدند یا هاله‌ای از نور پشت سرشان قرار می‌دادند. من هم با چنین تصویر و تصویری تابلو و طرح صورت امام رضا(ع) را - که عاشقانه دوستشان دارم - شروع کردم. می‌خواستم اول امام را از پشت سر طراحی کنم، ولی مقتضیات تابلو ایجاد می‌کرد که ایشان را از روبه‌رو تصویر نمایم. وقتی به صورت حضرت رسیدم، نتوانستم آن گونه که می‌خواهم طرح را کار کنم. صورت، روزها و ساعت‌ها دست نخورده مانده بعد از ظهر یک روز، مثل همیشه که هنگام نقاشی وضو می‌گیرم، وضو گرفتم و رو به مشهد ایستادم و زیارت خاصه حضرت را خواندم. بعد رفتم سراغ تابلو و قلم را گرفتم و شروع

کردم. بدون آنکه قلم را بردارم یا طرح را عوض کنم. صورت را ساختم. وقتی هم تمام شد، دیگر تغییری در آن ایجاد نکردم.

عصر عاشورا

*جناب استاد، معروف‌ترین اثر شما، تابلو عصر عاشورا است. در این خصوص توضیحی می‌فرمایید.

- سه سال پیش از انقلاب، روز عاشورا، مادرم گفت: برو روضه گوش کن تا چند کلام حرف حساب بشنوی. گفتم: من اول در اتاقم کاری دارم بعد خواهم رفت. حال عجیبی به من دست داد. وارد اتاق شدم. قلم را برداشتم و تابلو عصر عاشورا را شروع کردم. قلم را که برداشتم تابلویی شد که الان هست. بدون هیچ تغییری.

*چه تفکری حاکم بر این تابلوست.

- تفکر حاکم بر تابلو هم همان اصل حاکم بر تابلو ضامن آهوست. یعنی تمام خطوط مدور بوده و به وجود مبارک حضرت زینب(س) ختم می‌شود.

*راستی جناب استاد، سخنان آیت ا... جواد املی رادردیدار اعضای شورای برگزاری همایش ملی هنر و تبلیغ شنیده‌اید؟

- بله، فرمودند: اگر می‌توانستم به استاد فرشچیان پیامی برسانم، توصیه می‌کردم که تابلویی بکشید تا منطق الطیر عطار و جریان سیمرغ اورا بشکافد.

* امیدواریم این امکان فراهم شود. به هر حال، از بین آثارتان - که انصافاً بی‌هیچ مبالغه‌ای همه‌شان برجسته و منحصر به فرد هستند - کدام یک را بر می‌گزینید؟

- عصر عاشورا.

*ما که سوالات بی‌شماری از شما داریم، اما بهتر است به جای سوال و جواب، به اتفاق شما برخی از آثارتان را با جان و چشم دل ببینیم.

